

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 1, 6, 8, 19⁴, 31 IR 33 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 1 straipsnį nauju 34 punktu:

„34) **aplinkos apsaugos kontrolė** – įstatymais įgaliotų viešojo administravimo subjektų veikla, kuria siekiama užtikrinti fizinių ir juridinių asmenų veiklos aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje teisėtumą ir teisėtvarą ir kuri apima pažeidimų prevenciją ir jų nutraukimą, asmenų, padariusių pažeidimų aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, nustatymą, jų patraukimą teisinę atsakomybę.“

2. Buvusį 1 straipsnio 34 punktą laikyti 35 punktu.

3. Pakeisti 1 straipsnio 35 punktą ir jį išdėstyti taip:

„35) kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 2 dalį ją išdėstyti taip:

„Aplinkos apsaugos valdymą savivaldybių teritorijose įstatymų nustatyta tvarka vykdo savivaldybių institucijos ir įstaigos.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 4 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) koordinuoja valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklą aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje;“.

3. Pakeisti 6 straipsnio 7 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„Savivaldybių institucijos ir įstaigos saugodamos aplinką, užtikrindamos vietos gyventojų teisę į švarią aplinką, gerindamos aplinkos kokybę savivaldybės teritorijoje ir organizuodamos aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų įgyvendinimą.“.

4. Pakeisti 6 straipsnio 7 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) gali nustatyti griežtesnius už valstybinius arba papildomus, jeigu valstybės institucijų nenustatyta, aplinkos apsaugos normatyvus ir (ar) taisykles, taikomus savivaldybės teritorijoje ar jos dalyje, atsižvelgdamos į vietos gyventojų ir bendruomenių poreikius ir (ar) vietos aplinkos sąlygas;“.

5. Papildyti 6 straipsnio 7 dalį naujais 10 ir 11 punktais:

„10) vykdo savivaldybės institucijų ir įstaigų nustatytą aplinkos apsaugos normatyvų ir taisyklių laikymosi kontrolę;

11) vykdo aplinkos apsaugos kontrolę aplinkos apsaugos srityse, kuriose tokie įgaliojimai suteikti savivaldybėms kituose aplinkos apsaugą reglamentuojančiuose įstatymuose.“

6. Buvusį 6 straipsnio 7 dalies 10 punktą laikyti 12 punktu.

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Papildyti 8 straipsnį 2 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai vykdydami aplinkos apsaugos kontrolę turi teisę pateikę tarnybinį pažymėjimą patekti (įeiti, įvažiuoti) į privačias teritorijas ir jose esančius objektus (statinius, įrenginius, patalpas ir kt.), išskyrus tikrinamo fizinio asmens gyvenamąsias patalpas. Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai pateikę teismo nutartį turi teisę patekti į tikrinamo fizinio asmens gyvenamąsias patalpas (tarp jų ir nuomojamas ar naudojamas kitu pagrindu). Teismo nutartis gaunama *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 12¹ straipsniu.“

4 straipsnis. 19⁴ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19⁴ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Šio įstatymo 19 straipsnio antroje dalyje nustatytos sąlygos gali būti laikinai netaikomos ūkinės veiklos objektą eksploatuojančiam ir (ar) ūkinę veiklą vykdančiam fiziniam ar juridiniam asmeniui, kai tai būtina gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai energetikos padėčiai arba valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, taip pat savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai šilumos energijos gamybos ir šilumos tiekimo srityje valdyti, likviduoti ir (ar) jų padariniams šalinti. Konkrečios laikinosios ūkinės veiklos objekto eksploatavimo ir (ar) ūkinės veiklos vykdymo sąlygos, pagal kurias gali būti eksploatuojamas ūkinės veiklos objektas ir (ar) vykdoma ūkinė veikla gresiant arba susidarius ekstremaliajai energetikos padėčiai arba ekstremaliajai situacijai, nustatomos ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimu, priimtu Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nustatyta tvarka, arba Vyriausybės ar jos įgaliotos valstybės institucijos arba savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu, priimtu Energetikos įstatyme nustatyta tvarka. Šioje dalyje nustatyta išimtis negali būti taikoma platesniu mastu ir ilgesnį laikotarpį, negu būtina gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai energetikos padėčiai arba valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, taip pat savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai šilumos energijos gamybos ir šilumos tiekimo srityje valdyti, likviduoti ir (ar) jų padariniams šalinti. Fizinis ar juridinis asmuo, eksploatuojantis ūkinės veiklos objektą ir (ar) vykdomas ūkinę veiklą pagal šioje dalyje nustatyta tvarka nustatytas laikinasias ūkinės veiklos objekto eksploatavimo ir (ar) ūkinės veiklos vykdymo sąlygas, privalo taikyti visas įmanomas neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai mažinančias priemones.“

5 straipsnis. 19⁴ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19⁴ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Šio įstatymo 19 straipsnio antroje dalyje nustatytos sąlygos gali būti laikinai netaikomos ūkinės veiklos objektą eksploatuojančiam ir (ar) ūkinę veiklą vykdančiam fiziniam ar juridiniam asmeniui, kai tai būtina gresiančiai ar susidariusiai valstybės lygio ekstremaliajai energetikos padėčiai arba valstybės lygio ekstremaliajai situacijai valdyti, likviduoti ir (ar) jų padariniams šalinti. Konkrečios laikinosios ūkinės veiklos objekto eksploatavimo ir (ar) ūkinės veiklos vykdymo sąlygos, pagal kurias gali būti eksploatuojamas ūkinės veiklos objektas ir (ar) vykdoma ūkinė veikla gresiant arba susidarius valstybės lygio ekstremaliajai energetikos padėčiai arba valstybės lygio ekstremaliajai situacijai, nustatomos ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimu, priimtu Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nustatyta tvarka, arba Vyriausybės ar jos įgaliotos valstybės institucijos sprendimu, priimtu Energetikos įstatyme nustatyta tvarka.“

Šioje dalyje nustatyta išimtis negali būti taikoma platesniu mastu ir ilgesnį laikotarpį, negu būtina gresiančiai ar susidariusiai valstybės lygio ekstremaliajai energetikos padėčiai arba valstybės lygio ekstremaliajai situacijai valdyti, likviduoti ir (ar) jų padariniams šalinti. Fizinis ar juridinis asmuo, eksploatuojantis ūkinės veiklos objektą ir (ar) vykdomas ūkinę veiklą pagal šioje dalyje nustatyta tvarka nustatytas laikinas ūkinės veiklos objekto eksploatavimo ir (ar) ūkinės veiklos vykdymo sąlygas, privalo taikyti visas įmanomas neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai mažinančias priemones.“

6 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31 straipsnis. Aplinkos apsaugos kontrolė

Lietuvos Respublikoje aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimo kontrolę atlieka:

1) aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai šio įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo ir kitų aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų nustatytoje srityse;

2) savivaldybių institucijos ir įstaigos šio įstatymo, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo ir kitų aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų nustatytoje srityse;

3) kiti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančiais įstatymais įgalioti viešojo administravimo subjektai.“

7 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos ar kitos valstybės institucijos, meras arba jo įgalioti asmenys pagal kompetenciją ieškinius dėl žalos aplinkai bei kitų nuostolių atlyginimo gali pareikšti ūkio subjektui arba kitam asmeniui, padariusiam aplinkai žalą arba sukėlusiam neišvengiamą (realią) žalą aplinkai grėsmę, per penkerius metus nuo dienos, kurią buvo nustatytas atsakingas ūkio subjektas ar kitas asmuo arba buvo baigtos taikyti žalos aplinkai prevencijos priemonės, veiksmai, užtikrinantys teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, arba aplinkos atkūrimo priemonės, atsižvelgus į tai, kuri iš šių aplinkybių atsirado vėliau. Žalos aplinkai dydis apskaičiuojamas šio įstatymo 32 straipsnio ketvirtojoje dalyje nustatyta tvarka, kitų nuostolių dydis apskaičiuojamas įvertinus žalą aplinkai prevencijos priemonių, veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, ir (arba) aplinkos atkūrimo priemonių vykdymo, žalą aplinkai ar neišvengiamos (realios) žalos aplinkai grėsmės, taikytinų aplinkos atkūrimo priemonių alternatyvų įvertinimo, taip pat administracinių, teisinių, vykdymo išlaidų, duomenų surinkimo, stebėsenos ir priežiūros išlaidas.“

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 5 straipsnį, įsigalioja 2024 m. gegužės 1 d.
2. Šio įstatymo 5 straipsnis įsigalioja 2024 m. gegužės 2 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas